

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/125/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116226387
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Brišková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2116226387.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Briškovej a členiek senátu JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Terézie Mecelovej v právnej veci žalobkyne: UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., Želetavská 1525/1, Praha 4 - Michle, IČO: 649 48 242, organizačná zložka zahraničnej osoby: UniCredit Bank Czech republic and Slovakia, a. s., pobočka zahraničnej banky, Šancová 1/A, Bratislava, IČO: 47 251 336, zastúpenej: ALTER IURIS, s. r. o., Tolstého 9, Bratislava, IČO: 36 708 771, proti žalovanej: C. H., nar. X. D. XXXX, bytom U., o 246.68 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 24. apríla 2018 č. k. 11 Csp 184/2016-79, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom súdu prvej inštancie bola zamietnutá žaloba o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyňu sumu 246,68 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 23. augusta 2016 do zaplatenia. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté tak, že žalovanej nárok na náhradu trov konania nebol priznaný. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie ustanovením § 290, § 297 CSP (Civilný sporový poriadok č. 160/2015 Z. z. v znení neskoršieho právneho predpisu), § 52 ods. 1, 2, § 488, § 489 O. z. (Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), § 488, § 489, § 497, § 708 ods. 1, 2, § 709 ods. 1, § 710, § 711 ods. 1 Ob. z. (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších právnych predpisov), § 1 ods. 1, 2, 3, 4 ZoSÚ (zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv). Vecne zdôvodnil, že medzi žalobkyňou ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom bola uzavretá zmluva o povolenom prečerpaní, ktorá má súčasne spotrebiteľský charakter. Medzi základné procesné povinnosti strany sporu, nevyhnutné pre úspech v sporovom konaní, patrí povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazná. Žalobkyňa v danom spore si povinnosť tvrdenia dostatočne nespĺnila, napriek výzve súdu prvej inštancie. Dôsledok pre stranu sporu je potom nepriaznivý, pretože pokiaľ sa súd o potrebných skutočnostiach nedozvie, nemôže túto skutočnosť urobiť predmetom svojho poznania a bude nútený pre nedostatok odôvodnenia žalobu zamietnuť. Žalobkyňa nepreukázala, že z dôvodu povoleného prečerpania má voči žalovanej pohľadávku v uplatnenej výške. V žalobe sa obmedzila len na odkaz na prílohy (najmä pokiaľ ide o špecifikáciu istiny), v dôsledku čoho si nespĺnila svoju povinnosť tvrdenia, keď napriek výzve súdu nešpecifikovala spôsob výpočtu istiny 246,68 eur. Odkaz na listinné dôkazy je nepostačujúci, pretože skutkové tvrdenie nie je možné nahrádzať odkazom na listinné dôkazy. Z obsahu žaloby a listín k nej priložených nebolo zrejmé, akú konkrétnu čiastku a kedy poskytla žalobkyňa žalovanej, kedy a v akej výške žalovaná veriteľovi zaplatila, so zaplatením ktorých splátok úveru sa žalovaná dostala do omeškania, akým spôsobom teda žalobkyňa dospela k výške sumy uplatnenej istiny. Nebolo tak možné posúdiť opodstatnenosť nároku na zaplatenie sumy 246,68 eur, pretože žalobkyňa ani na výzvu súdu, neposkytla potrebné údaje pre posúdenie správnosti jej výšky. V zmysle § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Bolo by porušením zásady rovnosti strán sporu, najmä v prípade spotrebiteľskej veci, ak by súd tvoril skutkové

tvrdenia za žalobkyňu, t. j. vyhľadával v listinných dôkazoch skutočnosti, ktoré mala žalobkyňa tvrdiť. Súd prvej inštancie podporne poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 24 Co 157/2015. S poukazom na vyššie uvedené bola žaloba zamietnutá pre nepreukázanie uplatňovaného nároku. Podľa rozsudku Krajského súdu v Trnave sp.zn. 23 Co 83/2017 tým, že žalobkyňa napriek výzve súdu neuviedla dostatočné skutkové tvrdenia, ktorými by špecifikovala celkovú dlžnú sumu, nebolo možné verifikovať správnosť výšky celkového žalovaného nároku a žalobu bolo potrebné zamietnuť. Odkaz na listinné dôkazy je nepostačujúci, pretože súd by vyvodzovaním skutkových tvrdení namiesto žalobkyne porušil zásadu rovnosti strán sporu. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní v plnom rozsahu úspešná, v dôsledku čoho jej vznikol nárok na náhradu trov konania. Súd však žalovanej náhradu trov konania nepriznal, pretože jej trovy konania nevznikli. V súlade s článkom 17 základných princípov CSP (princíp rýchlosti a hospodárnosti konania), bolo potrebné rozhodnúť o náhrade trov konania žalovanej uvedeným spôsobom za použitia článku 4 ods. 2 CSP, teda za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

2. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe. Odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobkyňa na výzvu súdu prvej inštancie zo dňa 11. januára 2018, ktorou bola vyzvaná na doplnenie skutkových tvrdení, reagovala písomným podaním dňa 18. januára 2018, v ktorom uviedla tvrdenia týkajúce sa špecifikácie žalovanej istiny, s označením celkovej sumy čerpanej žalovanou, realizovaním dvoch výberov v označenej výške. Žalovaná suma preto pozostávala z istiny 197,- eur, úrokov 11,37 eur, úrokov z omeškania 0,31 eur a poplatkov (poplatok za výber v hotovosti 2,- eurá, poplatok za upomienku 20,- eur, poplatok za vedenie balíka služieb 2 × 8,- eur). K predmetnému podaniu bol pripojený dôkazný prostriedok (prehľad výpočtu úrokov z úveru). Na základe skutkových tvrdení z dôkazných prostriedkov jednoznačne vyplývalo čerpanie jednotlivých súm, ako aj poplatky účtované žalovanej. Bola ozrejmenej aj výška vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania. Nárok na zaplatenie úroku z omeškania pritom patrí žalobkyňi zo zákona. Žalobkyňa poukázala na zásadu iura novit curia (súd pozná právo) a nález Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 59/00. V podaní z 18. januára 2018 uviedla, že k prečerpaniu došlo 30. januára 2015 zúčtovaním úrokov, čím sa žalovaná dostala do nepovoleného prečerpania, ktoré vyplývalo aj z predloženého dôkazného prostriedku Obraty na účte. Z rozsudku súdu prvej inštancie však nevyplývalo, že vykonal dokazovanie týmto listinným dôkazným prostriedkom. Preto neboli vykonané ani navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

3. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

4. Odvolací súd podľa § 34 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa na písomnú výzvu súdu prvej inštancie zo dňa 11. januára 2018 reagovala elektronickým podaním, doručeným súdu prvej inštancie 18. januára 2018, ku ktorému priložila prehľad výpočtu úrokov úveru. Uvedené podanie žalobkyne však bolo žurnalizované v spise až na č. l. 92, za rozsudkom súdu prvej inštancie, ako i odvolaním proti tomuto rozsudku. Následne po výzve súdom prvej inštancie bol stanovený dátum súdneho pojednávania 24. apríla 2018, na ktorom došlo k vyhláseniu rozsudku.

6. Podľa § 150 ods. 2 CSP na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany sporu požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia.

7. Súd môže vyzvať stranu sporu na doplnenie skutkových tvrdení, s cieľom korigovať situáciu, keď si strana sporu nespĺní svoju povinnosť tvrdiť rozhodujúce skutočnosti. Oprávnenie súdu vyzvať na doplnenie skutkových tvrdení je potrebné chápať ako určitý korektív, ktorým sa odstraňuje prílišná tvrdosť prejednávanej zásady a je prejavom materiálneho vedenia sporu (porov. Števček, M., Ficová, S., Baricová,

J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H. Beck, 2016, 45 s.).

8. V posudzovanej veci súd prvej inštancie písomnou výzvou z 11. januára 2018 vyzval žalobkyňu na doplnenie skutkových tvrdení, za účelom špecifikácie žalovanej sumy 246,68 eur, s podrobnou konkretizáciou požadovaných skutočností. Zamietavé rozhodnutie vo veci samej však súd prvej inštancie založil na pasívnom prístupe žalobkyne, ktorá údajne nereagovala na výzvu súdu, v dôsledku čoho neboli zistené podstatné a rozhodujúce skutočnosti, ktoré nebolo možné nahradiť odkazom na listinné dôkazy. Hoci súd prvej inštancie správne konštatoval, že by bolo porušením zásady rovnosti strán sporu, ak by za žalobkyňu vyhľadával v listinných dôkazoch relevantné skutočnosti, ktoré mala žalobkyňa tvrdiť, nesprávne vyhodnotil, že nedošlo k špecifikovaniu spôsobu výpočtu istiny, napriek jeho výzve. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobkyňa na výzvu súdu reagovala, elektronicky podaním doručeným 18. januára 2018, a to pred stanoveným termínom súdneho pojednávania.

9. Konanie pred súdom má zabezpečiť pre strany konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Preto im musí byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie (realizáciu) svojich procesných práv. Všeobecný súd je tak povinný na všetky procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky, alebo sa bráni ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 85/2015-17 z 12. februára 2015).

10. Súd prvej inštancie vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, keďže vôbec neprihliadal na písomné doplnenie skutkových tvrdení, poskytnutých žalobkyňou na výzvu súdu (v dôsledku oneskoreného založenia podania žalobkyne do spisu). Tým znemožnil žalobkyňi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (súd prvej inštancie vo veci meritórne rozhodol s poukazom na pasívne správanie žalobkyne, hoci žalobkyňa náležite reagovala na výzvu súdu prvej inštancie).

11. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní, postupovať v súlade s princípmi civilného sporového konania a umožniť žalobkyňi (v súlade s procesnými pravidlami), aby preukázala splnenie si svojich procesných povinností, za účelom preukázania uplatňovaného nároku, aj na základe podania doručeného súdu prvej inštancie 18. januára 2018.

13. Súd prvej inštancie pri písomnom vyhotovení rozhodnutia bude naďalej dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo určité a presvedčivé, s uvedením obsahových náležitostí podľa § 220 ods. 2 CSP, vrátane uvedenia použitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal a ako ich vyhodnotil, prípadne prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami strán konania.

14. Svoj právny záver zdôvodní zo zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania dá odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

15. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

16. Uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.